

Димитър Шумналиев - „Бяло сладко“

НЕ УМИРАЙ, СЕСТРА НАТАЛИ. Носиш много тайни, за да се измъкнеш. Трябва да те застрелям, мила, преди да пренесеш кодовете към отвъдното. Оттам, както е известно, никой не получава есемеси. Удобно за теб убежище. За маниите ти. За тъпата ти вяра, че си дете на Петър Дънов.

Чети ръкописа на стенографката му, красивата Ру, и се увери, че не си потомка на Петър Дънов. Инак, мила, наистина ще те застрелям. Затова не умирай. Много е лесно. Смъртта не обича да носи отговорност. Не съобщава открития. В болницата, гледам, повръщаш кръв. Много кръв, скъпа. Съмненията нанасят рани, които само въображението може да понесе. Обичаш ме!, шепнеш в последния си час. Всяка любов е драма, несподелената – комедия. Не знам какъв жанр е нашата тъй късна лудост. Ако още веднъж кажеш, че си дъщеря на Петър Дънов, наистина ще те гръмна.

Знаеш, имам законен пистолет „Берета“. Кутия с петдесет патрона. Обичам малките пистолети. Много са точни, мила. За една секунда си в царството на мълчанието. Кой ще те чуе! „Берета“ 85 СНЕЕТАН-cal9 Short.

Да ти призная, смъркам черен пипер. Често си играя с онази лупа, която ми подари. Помня дългата ѝ история. Не помня кой съм. Какво трябва да открия с тази лупа? Взiram се с нея в дневника на Ру. Разхождам се като в лабиринт. Стигам винаги до началото. А някъде с много дребен шрифт е написано нещо съдбовно, казваш. Какво е съдбата, сестра Натали? Нашият биограф или нашият присмехулник. Все пак не е ли смешно, че сме се появили на този свят, за да опровергаем значението си. Само глупаците са мъдри. Аз съм едно дълго изречение. Не умирай. Трябва да ми сложиш запетайките.

Рулоните хартия бяха като мумии, ще ги сложат в печатарската машина, дядо ще даде знак от остъклената си канцелария и ще почнат да ги разгръщат, както археолозите разгръщат бавно, милиметър по милиметър, загърнатите във векове скелети. Разликата е, че щом рулоните свършат, от тях не остава нищо, а разголените мумии снасят някаква тайна. В повечето случаи, измислена от учените.

Такова бяло общо тяло бе лагерът на дъновистите край Седемте рилски езера, където дядо ме отведе, качен заедно с багажа на миризливо муле. Ако бях вървял пеша, нямаше да се уморя толкоз.

Чак като ме свалиха от потното муле, усетих рилския въздух с дъх на борови иглички и страх. Край езерото Бъбрека стотици бели тела заиграха Паневритмия, както поясни дядо. Остави ме на скалния бряг и се вмъкна в тази бяла танцуваща маса, десетки и десетки мъже и жени, стари и млади, повечето боси, се люлееха, пристъпваха, подскачаха леко и още по-леко се приземяваха, припявайки „Аум, аум“.

Веднъж в печатницата духна такъв вятър, че хилядите страници се разлетяха, заплуюяха из въздуха като изплашени гълъби, стотици и стотици листа.

Дъновистите ми заприличаха на вихъра от пляскащи хартии, хора без тегло, повдигнати от зората или от някаква неznайна сила в тази влажна, кълтяща от тишина утрин, заприличаха ми на космическо туловище без лице, но с неизброими ръце и крака, пяна, която отнасяха към щръкналите до другия край на езерото канари.

Помня същата каша от тела, когато майка ме заведе на евиния плаж в Бургас, за да си хортува с нейната приятелка, нашумялата оперетна актриса Мими Балканска. Не знам защо майките си мислят, че осемгодишните момчета нямат задни мисли и не горят от любопитство към евиния свят. Потътрих стъпки към телата без бански, където първом се влиза като в бялата мъгла до Седемте рилски езера – не различавах лица, по-скоро

не смееш да се взреш. После лека-полека от гигантската маса с ръце и крака се очертават отделни пасажи, някои по-конкретни щрихи от колективния портрет на голотата, в който най-срамежливи са връстничките ми. Момичетата от рибарската махала! Голи-голенички.

Срамът им стискаше крачетата, не смееха да ме различат, за да не завържем някой разговор или да ги хвана, че се вторачват в нещо, което от целия евин плаж притежавам единствено аз.

Каквото и да правеха, през цялото време си прикриваха гърдичките, признавам – по-малки от моите.

Туловищата на майките им приличаха на онези рулони хартии, яки баджаци, невероятни ждрела, възвишения и надиплени тлъстини.

Бях в незабравима изложба на плътта, накъдето и да се обърнех – люлеещи се меса, увиснали кожи. Материята шава, върти се, изправя се, маже се с кремове против изгаряне. Накрая телата се просват върху пясъка като одрани биволи.

Майка ме хвана за ръка, за да ме бухне в басейнчето с морска вода и за добро поведение да ме награди с една лимонада – извървах пътя към Голгота, усещах погледите на всичките връстнички. Те се впиха в притежанието ми с научна и несъмнено вторична цел.

Толкова жадни впивания, че пишлето ми, колкото и миниатюрно да беше, набъбна. Те изучаваха разликата. Аз им я показвах по безкрайния път към пълното с морска вода басейнче. И после, когато си изпих тъй заслужената лимонада и пак трябваше да дефилирам, съзрях откритията им – сияеха стъписани и възторжени. Всяка с длан пред устата. Толкова неща си казахме, сякаш изчетохме градската библиотека. Всеки затваря книгата и си тръгва гръмнат.

Хартията ме преследваше. Даже в млякото откривах бели власинки. Страниците ми приличаха ту на дъновистите край Седемте рилски езера, ту на евения плаж в Бургас. Каквато и форма да имаха, каквато и целулоза да съдържаха, рязани на формат или на рулони, бяха живи – истински другарчета. Девствени като връстничките на евения плаж.

Така и сложих първия лист в пишещата машина „Олимпия“ в Районния комитет на Комсомола – като химен на целия клас.

Аз, добрият комсомолец, и други положителни кадри даваха нощно дежурство. Малко късно съзнах, че всъщност съм нощен пазач, прозорците на Районния комитет винаги да светят. Защото Комсомолът е вечно буден.

Ето я красавицата „Олимпия“, в която вмъквам чистия лист, той е жив, шава, гъне се, ту упорства, ту се дава, ей го най-после над валяка. Клавишите тракат, понякога засичат. Как се прави нов ред, аха, ето ги и цифрите, добре, къде е въпросителната? И щом взаимно се опознахме, започнахме да създаваме приказка. В три през нощта буквите изписаха върху листа красотата на любимата, после я въведоха в парка до езерото с лилиите. Появиха се много птички. Нашата героиня най-после – понеже до този момент се съмняваше – узна, че я обичам.

Залепих страницата на таблото за обяви в училище.

Първо, голям успех. Съченичките задъхано четат. Като всеки хитър автор не съм уточнил как се казва героинята, така всяка от читателките се пренася до езерото с лилиите в Парка на свободата и се шашка от признанията на лирическия герой.

Второ, учителският съвет все пак откри автора. Бях въведен като конспиратор в директорския кабинет. Разсилният със звънеца в ръка измърмори: „Какви си ги надрискал бе, момче!“.

И ме бутна в устата на преизподнята.

Вместо да ми намалят поведението, директорът и целокупният учителски съвет ме наградиха. „От тебе става писател, винаги съм го знаела!“, възкликна със сълзи на очи другарката по български език. А директорът: „Ще представляваш гимназията в Националната олимпиада по литература!“.

До ден днешен не мога да определя кое формира авторското начало в мен. Съборът на дъновистите край Седемте рилски езера или евеният плаж на Бургас.

Малкото трамвайче движи в квартал „Лозенец“. От площад „Йорданка Николова“, това е някаква партизанка, към Двореца на пионерите, бившата Семинария. Забива с лъв завой в гората, минава покрай Летния театър, зън-зън!, щом стигне горе, ватманът вади месинговата дръжка, прехвърля се в задната кабинка, която става първа, и се спуска по обратния път, а кондукторът дърпа промушената под тавана кожена връв: зън-зън!, при всяко тръгване, при всеки по-опасен завой.

Най-опасният завой беше Бубето, при олюляване разпиляваше русите си, меки като памук коси, а в сините очи припламваха някакви втори и трети планове. Тя така си и живееше, в няколко фона, в няколко значения, най-важното от които беше, че я обичах. Малкото трамвайче спираше на „Вишнева“, където се качваше Големия, плувец, после в националния отбор по водна топка, висок, широки плещи и къдрава грива. Щом се появеше, се залепваше за Бубето, а сърцето ми се разлепваше на хиляди съмнения. Обичам ли я? Какво е любов? Мен ли ще предпочете, или Големия, вече нашумял състезател, мамка му!, с няколко победи над младежките отбори на Италия и Франция, откъдето се връщаше с достатъчно валута да срути Кореком – специален магазин само за долари. Да срути всяка съученичка от „Лозенец“. Копелето ниедно!, ухаеше на „Живанши“ от десет метра, очичките му шареха наляво-надясно, а по време на час по физкултура излизаше с бял тишърт с „Бийтълс“ на гърба. Когато демонстрираше волейбол, забиваше топката с един отскок, а ученичките от единайсети клас сядаха по пейките, за да не изпопадат по червеното игрище. Можеше да поразии цялата гимназия, можеше да облее с френски парфюми всички женски забележителности, а той, представете си!, винаги зад Бубето. „Зън-зън“ на „Вишнева“ и той зад нея. Богатско копеле, баща му в Министерство на външната търговия, така че във валутните му запаси се появяваха постоянни постъпления.

Обаче Бубето, щом го зърне на „Вишнева“, се премества в празната кабинка отзад, дърпа вратата, заключва я и му се плези. Веднъж, за да му каже цялата истина, ме вкара в кабинката и ме целуна в устата. Мамка му!, кратка целувка, понеже в такива моменти, когато влюбените се целуват, все нахлува някой. Кондукторът например. „Мръсници!“, крещи, а не знае, идиотът, че любовта не може да бъде мръсна. Може да бъде моя!

– Ти я спечели, копеле! – каза в междучасието Големия. – Завиждам ти.

И отиде да пръска с „Живанши“ предстоящите абитуриентки.

Бащата на Бубето е секретар на Районния комитет на БКП. Някой му докладвал, че се целувала с младеж в малкото трамвайче, и след скандал, както призна потърпевшата, ѝ забранил да се качва в дрънчащата колесница. Взе да идва пеша на училище. А неговият шофьор, бая наблюдателен, уточнил, че след нея неотлъчно се движи наперен вагабонтин от долната част на „Лозенец“, вървял на две крачки, тя пред него, той зад нея, и така си говорели, докладвал, а Бубето каза със сълзи на очи:

– Баща ми, щом разбра кой си, ми цапна един и изрева: „Тоя фашист! Син на врагове на народа! Национализираха им печатницата и всички магазини по „Витошка“. Повече да не си го видяла“.

Секретарят на Ленински районен комитет на партията я премести в друго училище, в Седмо на „Шишман“, за да не се среща с внука на народните изедници и за да остане кабинката на малкото трамвайче само с някакво си зън-зън!, само със звук, без първата

целувка, която през стъклената врата видя цял „Лозенец“, видя я Големия, видяха я разтрепераните ми от вълнение очи. Честна дума, за пръв път бях толкова близо до сините ѝ ириси, че се разтворих в тях, в многото ѝ значения, в дълбините им, нещо като бял брат в ранно утро край Седемте рилски езера. Там си и останах: на дъното, под прозрачната вода, чиста като огромна лупа, нахъдрена единствено от движението на малкото трамвайче и от устните ѝ, когато се наведе да си отпие.

Пиеше обикновено в тъмното, в боровите завеси на гората под Двореца на пионерите, в най-гъстото, за да не ни гледа „Лозенец“ и за да не докладват разни бдителни.

На пролет паркът ставаше толкова ароматен, че се обърквах. Не знаех кое ухае на мента, на напъпили шишарки, на див мед в хралупите – нейните или моите устни, които не искаха да се разделят. Целувахме се до премала. Гледам една сутрин край нас се вият пчели. Нещо като „зън-зън“ на малкото трамвайче. А, ето го и него с първите ученици за гимназията. А, ето го и изгревът. Слънцето не надничаше в „Лозенец“, а директно се бухаше в него и светлината започваше да струи отдолу нагоре. Сякаш се разхождахме не по улици, а по лунни пътеки.

– През май е абитуриентският бал – отбеляза Бубето, цялата посребрена от изгрева. Бузките ѝ без нито една бенка припламнаха. Спусна русите си къдели пред лицето, за да не я гледам. – А знаеш какво се случва на абитуриентския бал.

Детето на социализма Бубето изгуби девствеността си на части. Първия път в ателието на Веско художника. Едноетажна къща на улица „Криволак“ с дъх на терпентин и влага. Дворът прилича на склад за вторични суровини: на Веско скулптурните напъни; керемидите прокапват, навън е прекрасна пролет, между плочките на пътеката стърчат кокичета, надават главички минзухари, ухае на руса мъгла – косите на Бубето. Знаехме, че се обичаме. Когато двама се обичат, продълженията са неизбежни.

Бубето си свали найлоновата блузка на дребни като монети карамфилчета, аз си смъкнах дънките от Кореком, пред очите ми засия бюстът ѝ, леко прожулени презрамки на сутиена.

На вратата се зачука. Идиотът Веско:

– Извиняй, братче. Забравих, че съм ти дал ключа.

Втория път уговорката се запечати с бутилка памидово вино. „На, обеща Веско, докато не я изпия в градинката на „Йорданка Николова“, нема да мръдна.“

За всеки случай му купих още една. Триста грама пражка шунка. Тогава пражката шунка пристигаше в бакалията на площад „Йорданка Николова“ топла. Топъл пристигаше и хамбургският салам, а кренвиршите бяха от месо.

Този път Бубето носеше чист чаршаф.

– Имам чувството – каза, – че твоят Веско ползва кревата като палитра.

– Мене ако питаш, го ползва по предназначение.

– Май се къпе само когато вали дъжд.

– А, понякога пропуска.

Усилих програма „Христо Ботев“, мисля, че беше „Гаяне“ от Хачатурян. Бубето дръпна пердетата. Само дете не ѝ се изсипаха в ръцете като кори за баница.

Поднесе ми устните минзухари, така ми дъхтяха, после падна сутиенът с прожулените презрамки – ще ѝ купя „Триумф“ от Кореком!, – разбирам прожулването на раменете: как се удържат такива гърди!

Тя не ме целуна.

Каза:

– Обичам те. С цялото ти минало те обичам.

– Какво ми е на миналото, скъпа?

Преди да чуя уточнението, на вратата се задумка. Отривисто. Като по врата на килия. Бубето успя да сложи сутиена. Отпред кварталният и един униформен милиционер.

– Аха – зарадва се кварталният, – бърлогата. От два месеца я следим.

И ни взе паспортите. И ни помъкна към кабинета си на улица „Вишнева“ и „Христо Смирненски“. Бюро, стол, пейка за виновници, талашитени стени. Намазано с горяло масло дюшеме.

– Пишете – бутна ни бели листа, – за разврата в бърлогата, кога, колко пъти, какъв наем взима художникът. Всичко, врагове на народа!

Бубето се заплака, най-горчивите сълзи в живота ми.

– Ние се обичаме – пророни. – И ще се женим.

– Ще създаваме основната социалистическа клетка – вметнах начаса.

Бях убеден, че ще я създадем.

Кварталният чатна чия дъщеря е задържаната. „Извинете, извинете!“ Върна ни паспортите. Изнесохме се в гората под Двореца на пионерите. Вейна хлад.

Мълчахме. Чувствахме се тъпо. Чувствахме се хванати. Клонките под стъпките ни пукаха като пържени.

Цяло лято не се чухме. За да си преодолеем вината.

Разхождах се в гората, а наляво, а надясно от малкото трамвайче. Зън-зън! Ха нагоре към Двореца на пионерите, ха обратно. Ватманът вади манивелата от едната кабина, премества се в другата. В нашата, която тогава беше празна, а стъклената врата чиста като витрина.

Бах трамвайчето! Зън-зън! Хайде покрай спирка „Вишнева“. Спираме. Навлеци пълнят дамаджани с минерална вода. Пак зън-зън! Нагоре-надолу.

Прекрасна есен. Листата на дъбовете кацат по полянките, сякаш щъркели налитат. Изгревът ги посипва със сребърна прах, а покривите засияват с огледалните си наклони.

Ставах и се забивах в тая есен. Толкова желяех Бубето, че листата падаха като сутиени.